

UFO-NYTT 5

Nr : 5
1 9 7 9
Årgång : 3

U
F
O
-
N
Y
T
T

A
P
O
L
L

O
I
E
N
R
Ö
D
S
T
J
Ä
R
N
A

*Kavalkad över aktuella
UFO - händelser och ökad
kunskap om UFO - fenomen*

UTGIVEN AV:

**KALMAR ÖLANDS
UFO-FÖRENING (UFO-KÖ)**
Box 3001, 381 03 KALMAR
Telefon 0485-371 48
Postgiro 92 64 11 - 0

UFO - NYTT

Är en informations-
och medlemstidning,
Utgiven av :

KALMAR ÖLANDS
UFO-FÖRENING (UFO-KÖ)
Box 3001, 391 03 KALMAR
Telefon 0485- 373 33
Postgiro 92 64 11 - 0

I Redaktionen
Bert Petersson,
Leif Andersson,
mfl,

Redaktionen adress:

U F O - N Y T T

Box 3001

390 03 KALMAR

Allt arbete med denna
tidning: planering
tryckning m.m. sker
ideellt och oavlönat.
"Tidning" låter kanske
lite ambitiöst och det
skall därför klart
sagas ifrån, att tryck-
utförande och utseende
spelar här en underord-
nad roll. Textmaterialet
kommer inte heller att
redigeras - stavfel och
grammatiska snedsprång
får också tolereras.

SKRIV!

till oss här på redaktionen.
Jag har tidigare efterlyst
insändare/referat om UFO.
Detta nummer är ett par vec-
kor försenat bl.a. därför
att befintligt material har
varit lite "tunt". Nu har vi
i alla fall sammansatt ett
nytt nummer av UFO-NYTT,
som vi hoppas skall vara
till belåtenhet.
Ytterligare ett nummer be-
räknar vi att ge ut i år.
Det nummret kommer i slutet
av december.
Men innan dess så har vi
nattobservation den 1/12,
nattobs.+möte den 15/12,
DU ÄR VÄLKOMMEN!!!!!!!!!!!!!!

Bert Petersson

Bidrag från läsekretsen i form av artiklar
och diskussionsinlägg mottages tacksamt.
För att underlätta den redaktionella bear-
betningen, bör manuskripten skrivas på
skrivmaskin, med enkelt radavstånd. Var god
observera att manus endast skrives på
bladets ena sida.

Bidrag kan sändas direkt till: UFO - NYTT,
Box 3001,
390 03 Kalmar.

Mössen lär vara synska och katten vet . . .

Klärvoajanta hundar, katter och möss. Det låter otroligt - men det finns faktiskt forskare som tror att "psi" (förmågan att paranormalt uppfatta eller påverka omgivningen) alls inte är något förbehålllet människan, utan att även djur är mottagliga för telepati!

Det har t o m gjorts systematiska experiment för att påvisa "psi" hos djur.

En av de första som försökte, var den ryske cirkusdoktorn Vladimir Durov. Han var mycket intresserad av "tankeläsning" (telepati). Och han ansåg att hundar var utmärkta försöksobjekt.

Han ägnade all sin tid åt att öva upp de telepatiska färdigheterna hos en St Bernard och en foxterrier. När han ansåg sig färdig kontaktade han psykologen Vladimir Bechterev (det här hände redan på 1910-talet) och lät honom testa hundarna.

Hundarna lydde

Försöken gick ut på att telepatiskt befalla hundarna att göra vissa saker.

Utan att säga ett ord kunde man få hundarna att klara även de svåraste uppgifter. Enbart med tankens hjälp kunde han t ex få dem att springa in i ett annat rum eller hoppa upp och ner från en stol.

De här ryska försöken fick aldrig någon större uppmärksamhet. De ansågs för ovetenskapliga. Men på 1950-talet genomförde den lettiske parapsykologen Karlis Osis vid Parapsykologiska laboratoriet i Duke ett liknande, och mer vetenskapligt, försök.

Telepatiska kattungar

Istället för hundar använde han sig av kattungar. Två fyllda matakålar, med exakt samma mat i, ställdes fram. Med hjälp av telepati försökte han få katt-

En blick in i framtiden - katten vet vad som kommer att hända, det är ett gynnsamt djur . . .

ungarna att välja en av skålarna, vilken utsågs från gång till gång genom ett slumpförfarande.

Efter 900 försök nåddes med fyra katter totalt 539 träffar. Det ger ett P (som är en beteckning för statistisk sannolikhet) på 0,000 000 04. I klartext: oddsen mot att det skulle röra sig om ett slumpresultat var fyra på en miljon! Något som skulle tyda på telepati, menar forskarna.

Synska möss

Ett annat mycket viktigt parapsykologiskt djurförsök utfördes för inte så länge sen i Frankrike av två franska biologer, som kallade sig Pierre Duval och Evelyn Montredon (pga fördomar mot parapsykologin i Frankrike vågade de inte framträda med sina riktiga namn).

Fransmännen ville undersöka om djuren kunde "se in i framtiden" även utan mänsklig inverkan. Mössen placerades i en bur som var uppdelad i två halvor utan någon avskärmning emellan.

En lätt elektrisk stöt kunde sändas genom golvet i antingen den ena eller andra halvan av buren. Vilken halva som skulle elektrifieras utsågs slumpmässigt.

Nu gällde det för mössen att gissa rätt och placera sig i den halva som inte skulle elektrifieras.

Och se - mössen visade sig verkligen vara "synska". I 612 försök lyckades djuren att und-

Musen är också klärvoajant, om man får tro en del forskare

vika att elchockas i 359 fall. Det är 53 gånger mer än vad slumpen gör antagligt! Det innebär att sannolikheten för att det skulle vara ett slumpresultat är mindre än en promille!

Är det tydligen ett synskt, klärvoajant och telepatiskt släkte - våra vänner djuren? Tro't den som vill!

MATS NIHLÉN

Den lägsta temperatur vid jordytan som någonsin uppmätts är minus 88,3 grader. Det skedde vid Vostok, 3.420 meter över havet, nära centrum av Antarktis den 24 augusti år 1960. Vid Ojmjakon i Sibirien noterades år 1964 minus 71 grader, vilket är rekord för norra halvklotet.

Lovande försök som gjorts i USA, har visat att de elektriska spänningarna som finns i åskväder kan oskadliggöras. Från ett flygplan sprids fina strimlor av mycket tunn aluminiumfolie över de åsktunga skyarna. En miljon strimlor är tillräckligt - dessa väger sammanlagt inte mer än 100 gram. Metallstrimlorna och luften kring dem blir elektriskt ledande så att de positiva och negativa spänningarna i molnen uppvägs och blixtrarna reduceras för att t.o.m. försvinna helt och hållet.

Gammalt damm

Åtskilligt av det damm vi dagligen konfronteras med kan mycket väl vara lika ålderstiget som vårt solsystem, d.v.s. äldre än fyra miljarder år, uppger forskare vid den amerikanska rymdflygstyrelsen Nasa.

För första gången har mikroskopiskt rymddamm, insamlat från de högtflygande spionplanen av typ U 2, analyserats. Dammets visade sig bestå av ytterligt små kometpartiklar med en vikt av bara ett miljarddels gram och härrörande från solsystemets skapelse.

— Förmodligen ramlar sådant kometstoff ned över oss hela tiden, säger rymdexperten Bevan French vid Nasa.

Praktfull port

Den 63 år gamla porten till muslimernas heliga stad Mekka skall ersättas med en ny av 50 cm tjock teak. Den blir tre meter hög, två meter bred, täcks med 180 kg rent guld och får ett värde motsvarande 15 miljoner kr. Saudiarabiens kung Khalid förrättar inom kort invigningen.

Rekordmånga försäljare på Algutsrums marknad

Omkring 150 försäljare, fler än vanligt, strålade samman på marknadsplatsen i Algutsrum på fredagen då höstmarknaden hölls.

■ Sol och fläktande vindar gjorde det behagligt på den skyddade platsen för alla besökare som kom i en jämn ström dagen lång.

Med sommarknadens väldiga trängsel kan höstmarknaden förstås inte konkurrera, men det blev därför så mycket lättare att få en överblick av den otroliga mängd varor som bjöds ut på en Algutsrumsmarknad.

För örat kan inte heller höstmarknaden jämföras med sommarknaden. Sommarens

stora tivoli-etablissement med utropare och dunkande karuseller har ersatts med en liten idyllisk snurra.

I stället hör man lättare "diskjockeys" som propagerar för kassetter och skivor med gratis musik. Av demonstratörer såg man denna gång bara en, som pläderade för en "helt otrolig" torksvamp.

□ Flygande tefat

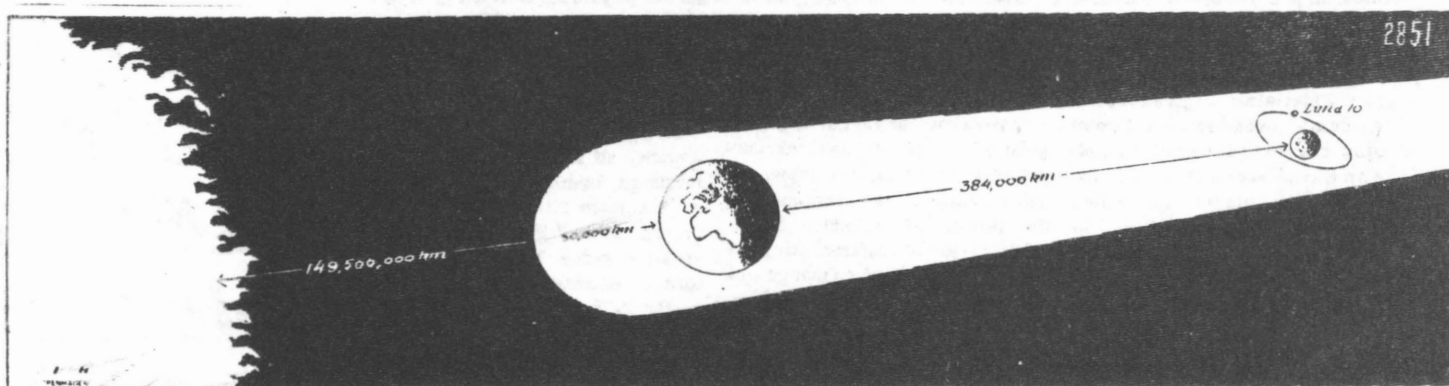
Många föreningar och institutioner utnyttjar marknaden för att stärka sin ekonomi genom att sälja lotter. Många är veteraner i Algutsrum.

Men det fanns också nya. Bland annat kunde man se elever från Capellagården i Vickleby sälja alster från sin keramikverkstad för att få pengar till skolresan, och UFO-föreningen i Kalmar och på Öland sålde inte bara lotter utan propagerade också för flygande tefat.

Det var liv och rörelse när Algutsrums höstmarknad hölls. Omkring 150 försäljare såg till att det blev fart på kommersen.

Östra Småland
Lördagen 6 oktober
1979

Roligt att veta

JORDENS MAGNETISKA SVANS

Den ryska rymdfarkosten "Luna 10" har på sin färd till månen och sedan runt denna konstaterat hur både mängden småmeteoriter och styrkan av magnetfältet växte proportio-

nellt med månens närhet.

Enligt sovjetryska vetenskapsmäns mening beror detta på "jordens magnetiska svans" och det visar att vår planets magnetfält når ända ut till månen — och ännu längre. Detta fält ombildas till en näs-

tan kometliknande "svans" av den s.k. "solvinden", en ström av partiklar som oupphörligen sänds ut av solen med en fart av 1 å 2 miljoner km i timmen. När jorden träffas av denna storm, bildas på "solsidan" en skål som sträcker sig ca. 60.000 km ut i rymden, men "bakom" jorden blir dess magnetfält under stormens inverkan utdraget

till en hundratusentals km lång svans.

På sin färd kring jorden passerar månen en gång i månaden genom denna svans, och "Luna 10" som själv kretsade kring månen, konstaterade hur magnetismen och elektronströmmen avtog varje gång var tredje timme — som den kom i lä av månen.

FLYGPLAN FÖRFÖLJT AV TEFAT

VALENCIA (TT-LAND)

Ett spanskt passagerarplan med 119 människor ombord på väg från Mallorca till Teneriffa tvingades på sönd gskvällen landa i Valencia efter att ha förföljts av fyra flygande tefat, omtalade polisen i staden på måndagen.

Då planet befann sig över Ibiza kort efter starten fick piloten syn på flera lysande föremål som följde efter planet. Piloten försökte "skaka av sig" förföljarna men lyckades inte. Han rapporterade sin belägenhet till kontrolltornet i Valencia.

Från kontrolltornet kunde man inte identifiera föremålen. Piloten fick order att landa. Under landningen stod två av föremålen stilla över

stadens militärflygplats, ett höll sig över flygplatsens terminalbyggnad och ett stod rakt över landningsbanan.

Fyra av spanska försvarets jaktplan startade från en närlägen militärbas. Då de nådde fram hade föremålen försvunnit. Flera människor på marken rapporterade att de sett de okända föremålen. Passagerarplanet fortsatte den avbrutna flygningen på måndagsmorgonen.

Viktig rymdupptäckt

Enligt uppgift har ryska vetenskapsmän upptäckt att en skadad främmande farkost ligger i bana runt jorden och troligen har döda varelser ombord. Detta deklarerar professor Sergei Petrovich Bozhich, framstående sovjetisk astrologifysiker. Objektet som är 60 meter långt och 30 meter brett ligger i en bana på 205 mils höjd över jorden. Det råder ingen tvekan säger moskvafysikern dr Vladimir G Azhazha, den måste besitta hemligheter som vi inte ens kunnat drömma om.

Redan för ett decennium sedan upptäckte den amerikanske astronomen John P Bagby farkosten och skrev en artikel därom i en vetenskaplig tidskrift. Amerikanska experter tror på möjligheten att kunna bärga rymdskeppet. Amerikanska

och ryska forskare arbetar nu på att försöka rädda föremålet. Det är mycket spännande säger den amerikanske fysikern dr Henry Monteith, som sysslar med atomforskning för USA-regeringen.

NASA anser att man skall göra en gemensam bärgningsaktion. Den amerikanske rymdexperten Stanton Friedman är inkopplad. Den sovjetiske professorn Katantsem säger att de främmande kropparna troligen kan hittas oskadade. Detta kommer att bli ett övertygande bevis för att intelligent liv existerar på andra platser i universum, säger den ryske prof Aleksei Zolotov, - vinster som kommer att bli enorma för mänskligheten.

GUNNAR SCHELIN

Nu är nästa satellit på väg in mot jorden

Nu är det åter dags för en av de i dag otaliga rymdfarkosterna som kretsar i satellitbana runt jorden, att lämna sin position och återvända in i atmosfären och i form av rymdskrot slå ner på jorden. Den här gången handlar det om Pegasus 2, som sköts upp av den amerikanska rymdflygstyrelsen, NASA, redan 1965, närmare bestämt den 25 maj.

Gjorda beräkningar visar att Pegasus 2 återinträder i jordatmosfären den 5 november eller däromkring. Pegasus 2 är betydligt mindre än Skylab som störtade i Indiska Oceanen utanför Australien den 11 juli i år.

Det nordamerikanska luftförsvarskommandot sammanställer nu information om satellitens nyttolast, raketkropp och andra delar som kan beräknas överleva friktionen och hettan vid återinträdet i atmosfären och slå ner på jorden.

VÄGER 10,5 TON

Pegasus 2 väger komplett omkring 10,5 ton och är 21 meter lång. Själva rymdfarkosten väger 1,450 kilo. Det är kopplat till den tomma S-IV-plattformen och instrumentenheten till uppskjutningsraketen, en Saturn I. Ingen av sektionerna har någon radioaktiv kraftkälla eller

något radioaktivt material ombord.

Experterna har räknat ut att ungefär 9,7 ton av satelliten, raketsteget och utrustningen kommer att helt förstöras av den enorma friktionsvärmen när satelliten återinträder i jordatmosfären. Ungefär 725 kilo fördelade på en mängd små enheter kan antas klara påfrestningarna. Detta är helt normalt när rymdfarkoster störtar och har inte vid något tillfälle i rymdflygningens historia orsakat några skador varken på personer eller av materiell art.

Samtidigt med Pegasus 2 sköts ytterligare två motsvarande satelliter upp. Den ena av dessa, Pegasus 1, slog ner över Afrika 17 september 1978 och den andra, Pegasus 3, störtade i Stilla Havet 4 augusti 1969. Inga delar från dessa satelliter har påträffats.

OMÖJLIGT FÖRUTSÄGA

Exakt var Pegasus 2-resterna kommer att slå ner är omöjligt att förutsäga, men nedslaget kommer att ske inom ett område som begränsas av 31,7 grader nordlig respektive sydlig bredd från ekvatorn, ett område som till 75 procent består av hav. Rymdskrotet kommer att spridas över en areal som är 200 kilometer bred och 3 500 km lång.

Ring
eller
skriv
när
du har
något
på
hjärtat -

Rymdkolonier räddningen för mänskligheten?

Ska människor bo i kolonier ombord på jättelika farkoster långt ute i rymden i framtiden? Det hävdar den amerikanske Princeton-professorn Gerard K O'Neill i boken "Nybyggare i rymden", (Forum).

■ O'Neill ser i själva verket rymdkolonierna, som räddningen för mänskligheten undan livsmedelsbrist och miljöförstöring på jorden.

Författaren konstaterar att den energi, som kan utvinna på jorden, inte räcker för den växande befolkningen.

Det finns ingen tillräckligt villig och ren energi på jorden.

□ Solenergi

Annat är det i rymden. Där flödar solenergin. Den är tio gånger så stark som på jorden. Och den försvinner inte om natten...

Rymden erbjuder också andra fördelar.

Tyngdlösheten gör det tex möjligt att utnyttja industriella processer, där man tillverkar enkla stora kristaller.

Kristallerna gör materialet tio, tjugo gånger starkare än om atomerna vore i mindre ordnad form.

Transporter i rymden är billiga. Och råvaror finns i massor för den som kan starta gruvdrift på planeterna i vårt solsystem.

□ Boplatser

Och så tecknar O'Neill sin bild av hur verkligheten gestaltas för den enskilde rymdkolonisatören.

Boplatserna är utformade som sfärer, cylindrar eller ringar. Enormt stora — upp till 20 km i

diameter.

Där finns allt. Cafféer, biograf, restauranger, parker. Människorna lever ett drömliv.

O'Neill låter en människa berätta om sitt första år på rymdkolonin.

Livet där ute i oändligheten är trevligt och njutbart. Där behöver man knappt anstränga sig när man arbetar. Lusten att återvända till jorden blir allt mindre.

I stället vänds blicken ut i rymden. Mot asteroiderna. Där finns nya fyndigheter att utnyttja.

□ Ute på hal is

O'Neill har naturligtvis ganska bra på fötterna — när man håller sig till den vetenskapliga, den tekniska diskussionen.

Och det mesta i boken handlar om just de vetenskapliga förutsättningarna för en kolonisering av rymden.

Men politiskt, ekonomiskt och — fram för allt — mänskligt är författaren ute på hal is.

Hans utopier i rymden ägs av en amerikansk multijätte.

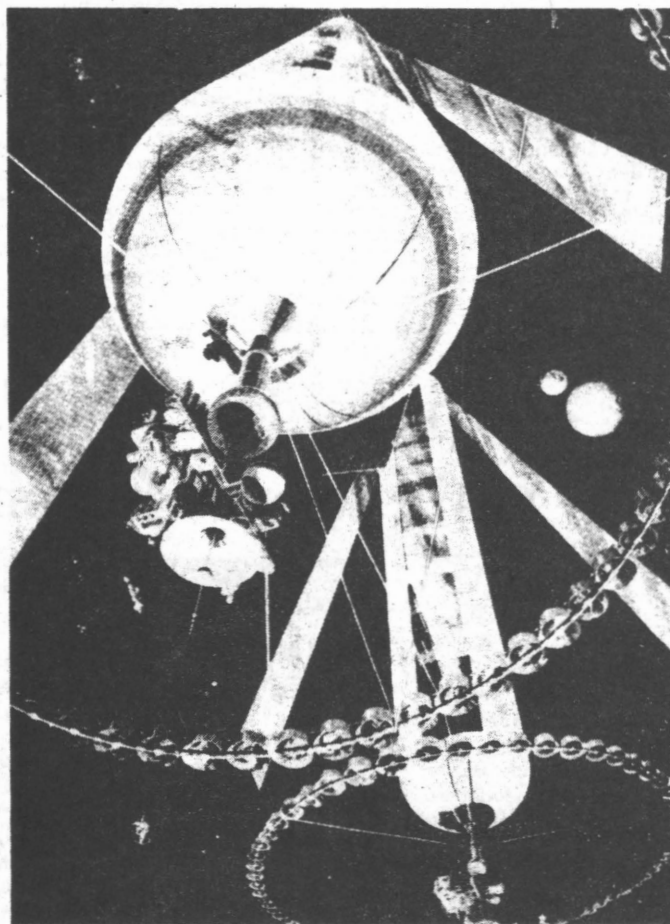
En utvald elit av arbetare lever ute på multijättarnas rymdsfärer. Där för de en konfliktlös tillvaro.

För i Gerard K O'Neills drömvärld finns det inga fackliga konflikter. Där behöver inte de anställda slåss för sina rättigheter.

Den som har förmåga att se bakom O'Neills illusioner får en rolig läsning. Boken sprudlar av en entusiasm och en social förvillelse som är riktigt charmfull.

□ Optimistiskt

Lika utvecklingsoptimistisk är den svenske journalisten Eugen Semitjovs "Den 100-åriga spå-

• Det är på sådana här farkoster — med jordbruksmaskiner och industrier — som mänskligheten ska leva om några årtionden, hävdar en amerikansk professor.

domen" (Askild & Kärnekull), som även den handlar om rymdforskning,

Men Semitjov rör sig inte enbart ute i rymden han rör sig även i havsdjupen.

Han är en kunnig journalist. Och boken — en nyttgåva — ett bra populärvetenskapligt reportage.

Sven Åke Axelsson

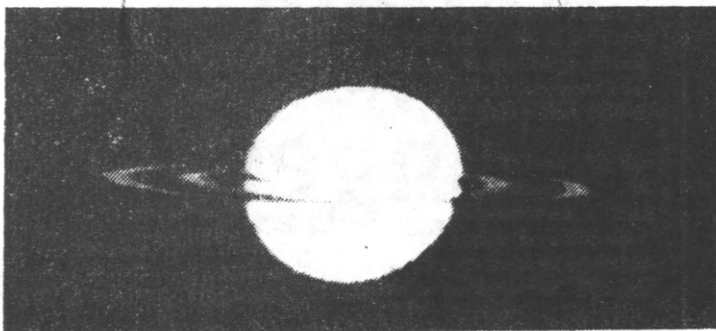
På lördag, 1 september, passerar det amerikanska instrumentpaketet Pioneer 11 nära planeten Saturnus. Det blir första gången som människan kan studera denna planet, dess 11 eller 12 månar och dess berömda ringar, från nära håll.

Pioneer 11 skall passera på 21 000 km avstånd från det övre gaslagret på Saturnus. Detta gaslager utgör vad som kan kallas för ytan. Saturnus och dess ännu större grannplanet Jupiter består nämligen mest av gas. De är ett slags mellanting mellan stjärnor och planeter som utstrålar mer värme än vad de mottar från solen. Det tyder på att det inne i planeterna pågår kärnreaktioner som liknar dem som "driver" solen. Det kan dock finnas en mindre fast kärna inuti Saturnus. Kanske är den så stor som jorden. Hela Saturnus volym är lika stor som 700 jordklot.

Att landa med bemannade farkoster på Saturnus är inte möjligt. Däremot planerar den amerikanska rymdstyrelsen att redan under 1990-talet låta människor landa på Titan, en av Saturnus månar. Det är den enda himlakropp inom vårt solsystem – förutom jorden – som kan hysa någon form av liv. Den har en tät atmosfär av främst väte och metan och det kan ge en drivhuseffekt.

Det var i april 1973 som Pione-

Efter sex års resa: Närfotografi av Saturnus

Den här bilden är tagen från Pioneer 11 den 25 augusti i år från 5,5 miljoner kilometers avstånd. På lördag passerar Pioneer på bara 21 000 kilometers avstånd.

er 11 startade från jorden. I december 1974 passerade den Jupiter, och sände då tillbaka fina bilder till jorden. Under sin långa resa har dock tekniken gjort nya framsteg, och de senare uppsända Voyager 1 och 2 kommer 1980-81 att ge ännu bättre bilder. De bilder som de översände vid passagen av Jupiter nyligen är bevis för detta.

Saturnus medelavstånd till jorden är 1 427 miljoner km. Pla-

neten snurrar mycket fort: Det går 25 000 Saturnusdygn på ett Saturnusår.

Saturnus upptäcktes av Galileo Galilei 1610. (Det var han som av påven tvingades ljuga om jordens rörelser.) Galilei upptäckte också att Saturnus omgavs av någonting diffust, men det dröjde ytterligare några årtionden innan holländaren Christian Huygens upptäckte att det var fråga om ringar.

Den islamska tideräkningen börjar år 622, då Muhammed utvandrade från Mekka. Året består av tolv månader, varav hälften har 29 dagar och hälften 30. Hela året får 354 dagar och på 30 år kommer elva skottår med 355 dagar. Den islamska tideräkningen förskjuts hela tiden och i förhållande till den kristna gör det något över tre år på ett århundrade. Vårt år 1979 motsvaras i den islamska världen av år 1399.

FRANSMAN UPP. En fransk kosmonaut skall delta i ett gemensamt franskt-sovjetiskt rymdföretag med en sovjetisk rymdfarkost, meddelade chefen för Frankrikes rymdforskningscenter på tisdagen.

Mystiskt ljussken beskådat

GÖTEBORG (TT)

Två mystiska ljussken observerades över Landvetters flygplats utanför Göteborg strax före kl 17.00 på lördagen.

- Föremålen hade en ofantlig hastighet, säger trafikledare Lars-Åke Hedin på Landvetters flygplats, som såg ljusskenet.

- De gick i en parallell bana och kom in norr om flygplatsen och passerade över den mot nordväst.

- Jag kontrollerade med personalen vid radar, men de hade inte sett något där.

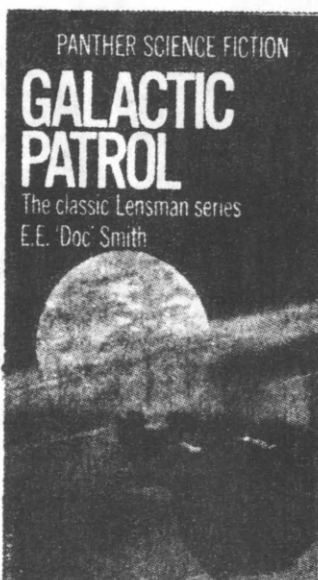
Piloten på ett av Linjeflygplan, som gick in för landning strax efter, kunde berätta att han hade sett ett ljus blixtra förbi.

Dåliga tider — då flyr vi till science fiction

• Till Sveriges Science-fictionkongress nu i oktober kommer gäster från hela världen, både öst och väst, Sovjet, Tjeckoslovakien, Irland, Brasilien m m. Dessutom kommer över 300 personer från hela landet. Det säger Börje Crona, kongressens ordförande. Han är själv science-fiction-författare med flera novellsamlingar bakom sig.

Kongressen hålls i Stockholm från den 5-7 oktober. Paneldiskussioner med författare, filmer, en auktion på böcker, tidskrifter och annat, samt en gemensam skrivstund då deltagarna under ledning av Börje Crona tillsammans författar en science-fictionnovell. På lördag kväll blir det bl a stor maskerad och diskotek.

• Science-fiction-läsare är mycket aktivare än läsare av all annan litteratur. De träffas, grälar, diskuterar, bildar klubbar m m. De missar inte kongresser! Jag träffade en elvaåring en gång som lärde sig engelska för att kunna läsa mera science fiction. En man på 80 år som gav ut en stencilerad tidning om

Aldrig är intresset för science fiction så stort som under dåliga tider

science-fiction, berättar Börje Crona.

Hedersgäst på kongressen är Harry Harrison, irländsk science-fictionförfattare som bott i Sveige i mer än sju år. Han kom hit i slutet på 1950-talet från

en science-fictionkongress i Köpenhamn.

• "Jag har aldrig kunnat dra en skarp skiljelinje mellan det imaginära och det påstått reella" skrev Sam J Lundwall i en av sina romaner, "Bristningen". Han påpekar att för många kristna är Gud, som ingen har sett, mer påtaglig än planeten Mars, som alla kan se.

- En science-fictionbok kommer oftast inte ut i mer än 5 000 exemplar men å andra sidan säljs de ut, det är en stadig läsekrets, säger Börje Crona. Han har översatt science-fiction samt skrivit själv sedan 1950-talet.

• Sam J Lundwall är den svenska specialisten på science-fictionromanen. Han har själv skrivit flera romaner, samt givit ut en science-fiction-historia i flera volymer "Den fantastiska romanen".

- Science-fiction säljs bäst i dåliga konjunkturer — det är då som folk behöver en flykt i fantasin från vardagen. Det är en bra tid för science fiction just nu, säger Börje Crona.

EVA VEJDE

UFO

Vad vet Du om "FLYGANDE TEFAT" och NÄRKONTAKTER AV TREDJE GRADEN? Beställ provex. av facktidskriften UFO-INFORMATION mot fem kr. i frim. el. sedel från Riksgöranisationen UFO-Sverige, Box 16, 506 01 SKÄNNINGE.

Mars — den gåtfulla planeten:

Finns det fossila rester av liv under ökensanden?

För tio år sedan nådde människan månens yta. Därför vet vi nu att det inte finns något biologiskt liv på vår närmaste himlakropp. Sökandet efter liv annorstädes hos vårt solsystem har emellertid fortsatt. Skälen därtill är flera.

I laboratorier har man i liten skala sökt efterlikna ett tidigt skede i vår planets utveckling. Försöken har lett till att olika nukleinsyror — dessa livets kemiska byggstenar — har "skapats" spontant. Uppkomsten av liv behöver inte vara förbehållet enbart vår jord.

Analys av meteoriter, som fallit ner på jorden utifrån rymden, har avslöjat förekomsten av nukleinsyror. Dessa är sannolikt av utomjordiskt ursprung. Nukleinsyror kommer inte från jordens atmosfär, ty de är asymmetriska till sin struktur i förhållande till motsvarande syror på jorden.

Radioastronomin har även funnit flera komplexa molekyler ute i rymden. Förutsättningar för utomjordiskt liv tycks således till viss del finnas.

Vem har undgått att höra talas om "kanalerna" på planeten Mars? I kanaler brukar ju dessutom finnas vatten. Varför då inte också levande organismer? Holländaren Christian Huygens observerade redan för mer än 300 år sedan polariskallotter på Mars. De täcker en yta av Europas storlek.

Det amerikanska rymdprojektet Viking, som innebar att sända två rymdsonder till Mar, blev ett framgångsrikt experiment. Det bekräftade några hypoteser om planeten och kullkastade andra.

Viking 1 och Viking 2 bestod båda av var sin "kretsare" och "landare". Kretsarna hade utrustning för undersökning av planeten från omloppsbanan. Landarna hade laboratorier för analyser på Marsytan.

Sonderna avsändes på sin över 700 miljoner kilometer-långa färd med några dagars mellanrum. Viking 1 landade den 20 juli och Viking 2 den 3 september 1976. Avståndet mellan landningsplatserna blev 650 mil.

Den förste som såg "kanaler" på Mars var italienaren G.V. Schiaparelli (1835—1910). Det hände i slutet av 1800-talet och väckte stort uppseende. Låg en intelligens bakom det regelbundna mönstret? Nej, Schiaparelli var offer för en optisk villå beroende på ögats ofullkomlighet.

Men så kom Viking 1 och Viking 2 med sina kretsare och tog närbilder av Mars med sina känsliga TV-kameror. Och vad fick man se? Jo, just kanaler. Schiaparelli hade "gissat" nästan rätt.

Kamerorna avslöjade djupa raviner och uttorkade flodbäddar på planeten. Man kan se hur kraterformationer har motstått den framrusande flodvägen, medan materia längre "nedströms" är hårt slipat av sand och grus. Vattenförslitningen har också gett upphov till terrassformade stränder.

För några hundra miljoner år sedan har Mars sannolikt haft en mycket tätare atmosfär. Vatten fanns då i vätskeform. Idag förekommer det enbart i form av is och vattenånga.

Rymdkamerorna har avslöjat att polarkallotterna innehåller stora ismängder. I smält tillstånd skulle de täcka hela planetytan med ett halvmeter-tjockt vattenskikt.

Fanns det då liv på Mars under de årmiljoner, som stora brusande floder forsade fram i ravinerna? Det vet vi inte. Resterna är dolda under ökensanden, som är mäktigare än Gobi-, Nevada- och Saharaöknarna tillsammans.

Kanske fanns det "marsianer" samtidigt som skräcködlor behärskade jorden. Vi får låta framtida "marsarkeologer" utröna det.

Vikingarna var försedda med "grävskepor". De insamlade materia för vidare analys i laboratorierna. Den kemiska undersökningen visade att kisel och järn är mest förekommande. Men också magnesium, kalcium, svavel och aluminium förekommer i rikliga mängder.

Analysen visade däremot inte på förekomst av kol eller andra organiska föreningar, som är nödvändiga för utveckling av liv i den form som existerar på vår jord.

Tre olika biologiska experiment företogs också med marsmateria. Det första försöket bestod i att påvisa organisk materia vid fotosyntes. Kolet i koldioxiden var radioaktivt kol-14 och resultaten tyder på en reaktion med organisk materia från ytmaterialet. Ur livssynpunkt är detta positivt.

Vid det andra försöket tillfördes ytmaterialet en näringslösning "smittad" med radioaktivt kol-14. Efter en tid analyserades om någon ämnesomsättning skett med organisk materia. Resultatet tyder på en kemisk reaktion, som ej kunnat klarläggas.

Slutligen fick ytmaterialet vara i en konstgjord marsatmosfär med tillsats av en näringslösning. En oväntad frigörelse av stora mängder syre observerades.

De två sistnämnda experimenten medförde oväntade kemiska reaktioner, som ännu ej kunnat efterliknas i våra jordiska laboratorier.

Häri ligger någonting fördolt, som ännu väntar på sin lösning. Ingen vet om det rör sig om kemiska reaktioner, som utgör basen till för oss helt okända livsformer.

Nu måste forskarna ta UFO-fenomenen på allvar...

Allt fler rapporter tyder på att tefaten verkligen existerar!

□ På 1500-talet talade man om "vädersolar" när man såg mystiska fenomen på himlen. Efter 2:a världskriget hette de "spökflygare".

□ Idag benämner man tefaten "UFO":s och ser dem inte längre som rena fantasiföremål...

Av ANDERS PALM
ILL: RUDY DER HAGOTIAN

■ Piloterna klättrar ut ur jaktplanet och stiger ner på plattan med skälvande knän. Svetten klibbar i flyguniformerna.

Man har mött ett flygande tefat! Händelsen ägde rum helt nyligen över staden Christchurch i Nya Zeeland.

Tidigare hade piloterna, liksom många andra människor, skrattat åt de flygande tefaten.

Nu skrattar de inte längre. Nu har de med egna ögon sett ett UFO och filmat det på nära håll.

Och att de inte såg i syne, bekräftas av att radarstationer på marken samtidigt registrerade ett UFO som rörde sig i en blixtnabb sicksackbana över himlen.

Filmen vilar nu brännhet i händerna på de nyazeeländska vetenskapsmännen. Men den visar tyvärr ingenting annat än ett par lysande punkter som hastigt rör sig fram och tillbaka. Forskarna hoppas emellertid att kunna få ut mer detaljer ur bilderna genom att använda sig av den hypermoderna, databaserade

de fototeknik som NASA utvecklat för att förbättra satellitbilder.

Kanske kan de lyckas lösa mysteriet. Men de som känner till någonting om alla tidigare försök att få bukt med UFO-bilder tvivlar.

Ända sedan tefaten blev ett begrepp på 1950-talet, har de gäckt alla försök att ta reda på varifrån de kommer.

Många UFO-fall visar sig vid en noggrannare undersökning ha en naturlig förklaring. Om man exempelvis ser stjärnor

genom en regnpiskad vindruta, så kan det förefalla som om stjärnorna rör sig runt i en ryc-kig bana.

Militära flygplan, med påslagen belysning, förväxlas också lätt med flygande tefat. Stridsflygplan i mörkerflygning utför många komplicerade manövrar.

Helikoptrar, som flyger i mörker med påslagna positionsljus eller strålkastare, tas också mycket ofta för UFO. De rör sig genom luften på ett helt annat sätt än de snabba flygplanen.

Naturfenomen som klotblixten ställer också till många bekymmer för dem som vill lösa de flygande tefatens gåta. Den runda, märkliga klotblixten är mycket sällsynt. Men när den uppträder, i anslutning till åskväder, kan den utföra de mest otroliga krumelurer på himlavalvet.

En flock fåglar, som flyger i tät formation genom skymning- en eller natten, har också uppfattats som UFO vid olika tillfällen.

Satelliter, väderleksballonger och meteoriter, som störtar in i atmosfären, är andra objekt som lätt kan förväxlas med flygande tefat.

Radarobservationer anses med rätta som mycket tillförlitliga bevis på UFO-iakttagelser. Det märkliga ögat kan se fel. Men om man observerar ett UFO på flera radarstationer samtidigt, måste man i allmänhet konstatera att det rör sig om något okänt fenomen.

Av allt det här förstår man att det är mycket svårt att få ett avgörande bevis för tefatens existens. I Sverige har myndigheterna heller aldrig intresserat sig för tefatens gåta. Men i USA tillsatte man under 1960-talet en kommission, som hade till uppgift att tränga in i UFO-problematiken.

Kommissionen kunde konstatera att de flesta tefatsfallen orsakats av naturliga fenomen. Men ett mindre antal fall förblev olösta. Till dem fanns det inte någon rimlig förklaring.

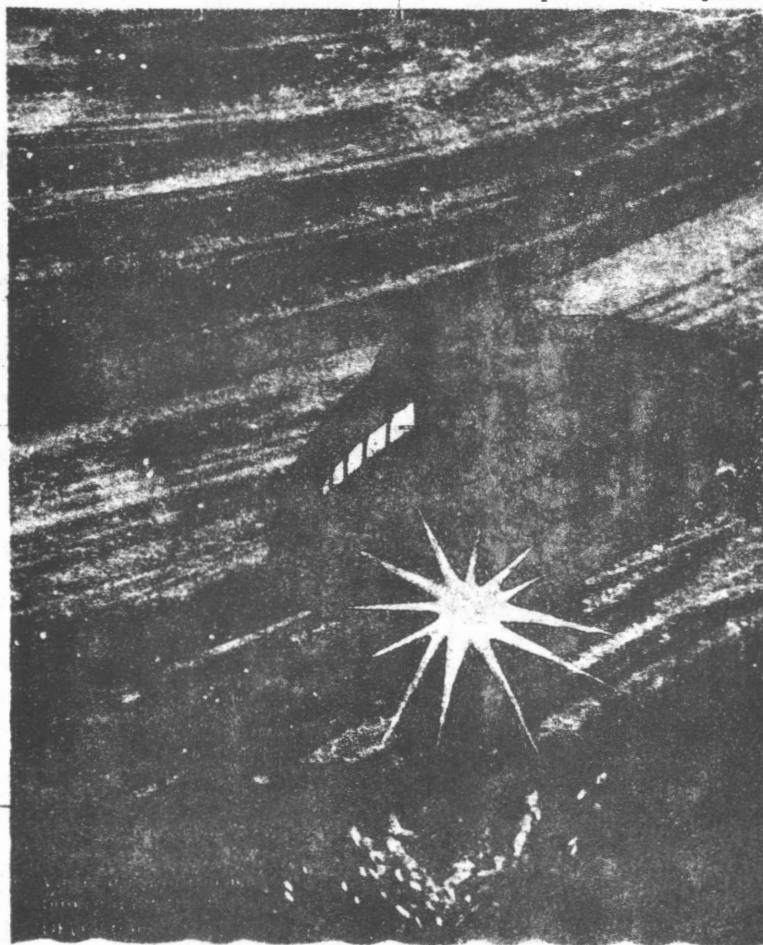
Många tefatsrapporter avslöjas senare som bluff. Påhittiga personer, som vill skapa sensation, försöker lura pressen och UFO-logerna med falska bilder och uppbyggda berättelser.

Men när flera tränade observatörer samtidigt ser ett UFO, kan händelsen inte viftas bort i en handvändning. Det handlar då om folk som är vana vid att se olika fenomen på himlen, som piloter, militärer och astronauter.

Vad är tefaten för någonting? Var kommer de ifrån?

Många försöker förklara bort tefaten. Varken myndigheterna eller de etablerade vetenskapsmännen har fantasi nog att intressera sig för dem.

Men bland vanligt folk finns ett mycket stort intresse för te-

V I S S T E D U

- att det är fyra ljusårs avstånd till den närmaste stjärnan (om vi inte räknar solen) - den heter PROXIMA CENTAURI
- att människan för första gången steg ned på månen den 21 juli 1969
- att nio stora planeter kretsar kring solen, men att det dessutom finns tusentals småplaneter, som i många fall bara är några kilometer i diameter
- att planeten PLUTO inte upptäcktes förrän 1930, och att man så sent som förra året upptäckte att PLUTO har en måne (som kallas KARON)

V I S S T E D U : : : : : : : : :

- att en del stjärnor kan störta samman och bli kanske bara ett par kilometer i diameter (tyngdkraften vid en sådan sammanstörtad stjärnas yta är så stor, att inte ens ljuset från stjärnan kan ta sig ut därifrån - stjärnan blir osynlig, och man säger att den blivit ett "svart hål")
- att polstjärnan alltid står i norr - hittar du polstjärnan behöver du ingen kompass om du är ute och går i skogen en stjärnklar natt
- att sjön Siljan i Dalarna egentligen är en stor KRATER, som bildades för flera hundra miljoner år sedan när ett stort klippblock kom farande utifrån rymden och kolliderade med JORDEN
- att snöfallet du ser på TV-rutan, när du inte har någon station inkopplad, delvis består av radiobrus från Rymden. Bruset uppstod när universum bildades genom en stor explosion för kanske femton miljarder år sedan. Radiostrålningen upptäcktes 1965, och förra året fick två amerikanska astronomer nobelpriset i fysik för den upptäckten.
- att solen, jorden och även du själv till en del består av material som en gång har funnits inuti stjärnor - stjärnor som sprängdes i stycken långt innan solsystemet bildades
- att de mest avlägsna himlakroppar som går att observera med världens största teleskop ligger så långt borta, att det har tagit tio miljarder år för ljuset att nå hit till oss.

. V I S T E D U D E T . . . ? ? ? ?

Nytt i korthet

Klotblixtar kommer från solen

SOVJET: Enligt den sovjetiske astronomen Sergej Vsechovjatskij kan klotblixtar bestå av partiklar från solens inre, så kallade plasmoider. Plasmasvårmararna från solen hålls samman längs "magnetiska kanaler" av partiklarnas magnetiska fält. Några svårmar tränger ner genom atmosfären och deformerar till klotblixtar.

(SV-79-02-31-82)

Jorden är inte exakt klotformig utan något tillplattad vid polerna och utbuktad vid ekvatorn. Detta beror på att varje klotformad kropp, som inte är helt fast, deformerar något då den roterar kring en axel. Avståndet från jordens mittpunkt till ekvatorn är 6.378 km, medan avståndet från jordens medelpunkt till polerna är 6.357 km. Tillplattningen vid polerna är alltså ungefär 21 km.

UFO-problemet löst?

UFO-fenomenet kan ha en naturlig förklaring, tror sovjetiska vetenskapsmän. De har i laboratorium framställt skivliknande samlingar av damm och vatten, som liknar de flygande tefat som så många människor tror sig ha sett.

De sovjetiska vetenskapsmännen tror nu att tefaten bildas av turbulens i luften och att den ökade förekomsten av UFO-observationer kan hänga samman med de tilltagande luftföroreningarna.

Svenskt i rymd-museét

Konstnären Carl Alexius Berndtson, Enebyberg, har rönt en ovanlig uppmärksamhet av den världsberömda Smithsonian Institution i Washington, D.C. Ett verk av den bl a i Vatikanen representerade svensken har nämligen införskaffats med de konstsamlingar som har anknytning till avdelningen för flygning och rymdfart. Denna heter "National Air and Space Museum" och förestås av astronauten Michael Collins, mannen som ensam med Apollo II cirklade runt månen vid den första landstigningen 1969. Berndtsons målning har som motiv en rymdfarkost vid Venus.

Smithsonian's aeronautiska samlingar påbörjades så tidigt som 1876, då en kollektion märkliga kinesiska drakar förvärfvades. Det separata flygmuseét grundades med medel av kongressen 1972 och öppnades 1976. Det härbergar bl a bröderna Wrights historiska "Kitty Hawk", svenskättlingen Charles Lindberghs Atlantmaskin "Spirit of St. Louis", de första rymdraketerna och mineralprov från månen.

Svensk Flyghistorisk Förening har beslutat att i september ordna en gruppresa till USA för sina medlemmar, främst för att studera Smithsonian's samlingar, där besökslistan i följande var fantastiska 10 miljoner.

KRYMPTA. De båda sovjetiska kosmonauterna Vladimir Ljuchov och Valerij Rjumin, som för några veckor sedan återvände från en rekordlång rymdvistelse, börjar nu återhämta sig från den första chocken vid kontakten med jorden. De får röra sig mer än förut och cykla. Deras läkare uppger dock att de i likhet med andra rymdfarare "krympt" och Ljuchov uppges ha minskat fyrakilo. "I stort sett mår de bra", säger läkarna. (TT-Tass)

Liv på Titan?

LOS ANGELES (TT - Reuter)

Den amerikanska rymdfarkosten pionjär 11 når i veckoslutet fram till planeten Saturnus efter en resa på 3,2 miljoner km som tagit över sex år.

Den 225 kilo tunga obemannade farkosten kommer att passera under de tre ringarna runt Saturnus och nå en punkt ca 21 000 km ovanför planetens molntäcke.

Därefter fortsätter Pionjär 11 mot Tjtan, den största av planetens månar, som av en del forskare anses vara en tänkbar källa till några primitiva livsformer.

Pionjär 11 skall utföra infraröda mätningar av Tjtan men kommer på grund av möjligheterna att det finns liv där inte att gå tillräckligt nära för att riskera en kollision.

Saturnus, en av fem planeter som kan ses med blotta ögat, ligger drygt 1,5 miljarder km från Jorden, men Pionjär 11 har färdats 3,2 miljoner km i en kurvande bana och passerade förbi planeten Jupiter i december 1974.

Maya-folket, som hade sin blomstringstid från 300-talet till fram på 900-talet i Centralamerika, var inte särskilt krigiskt av sig. Men en och annan gång kom det till stridigheter med grannarna. Utgrävda fynd visar, att deras uppfinningsrikedom var ganska stor. Bl.a. hade de tillverkat en specialslunga med vilken de kastade iväg getingbomber, som naturligtvis ställde till åtskillig oreda bland alla ovänner. Getingbon infångades och getingarna retades till ursinne innan man skickade iväg hela boet mot fienden.

Meteorit fanns i Virstad i mossen där FOA letat!

Då det sommaren 1975 meddelades att en meteorit hade delat på sig i tre delar och att dessa skulle ha ramlat ned bl a i Virstad utanför Högsby samt i Mörlunda-trakten, väckte detta stort uppseende. FOA besökte platserna och man satte in en stor personalstyrka för att finna meteoriterna. Sökandet pågick framför allt runt de stora

- Jag gav aldrig upp att leta efter denna meteorit och när jag var ute och gick i markerna för en tid sedan låg meteoriten bara ett 30-tal meter från den grop, som tidigare så noga undersökts av bl a dykare.

Meteoriten måste haft en enorm fart och kraft, då den vid nedslaget gjort ett hål i marken, eller rättare

sagt en grop, som var tre meter djup, och närmare tiotalet meter i diameter. Det var också där man

gjorde de största eftersökningarna från FOA:s sida. Deras mätinstrument gav också utslag om att något

fanns i närheten, men när efterforskningarna inte gav något resultat, så slutade man upp.

☐ HADE NÅGOT PÅ KÄNN...

- Det gjorde emellertid inte jag, utan jag trodde att det förr eller senare skulle dyka upp något, även

om jag blev minst sagt förvånad när meteoriten påträffades. Den är inte lik en normal sten, utan har en

mycket skrovlig yta, och dessutom ses det stora sprickor i den, uppger Ture Karlsson.

gropar, som hade uppstått efter meteoritdelarnas framfart, men alla eftersökningar blev resultatlösa. Nu har dock Thure Karlsson i Virstad hittat en meteorit och denna mäter 15 cm i diameter och väger inte mindre än 7,5 kg. Han är övertygad om att det är en meteorit och har också varit i kontakt med experter på området.

När vi tillsammans med Ture Karlsson besökte platsen där han funnit meteoriten, så hittades ytterligare en del av densamma, och tydligt är att detta var en bit, som lossnat.

- Jag har varit i kontakt med FOA, och man säger därifrån att detta måste röra sig om den meteorit, som man letade efter för fyra år sedan.

Nu har dock FOA inte ekonomiska möjligheter att ägna sig åt sådan verksamhet i samma utsträckning som tidigare, men man vill dock

gärna se på det fynd, som Ture Karlsson gjort.

Han vet i dagsläget inte vad som skall göras med meteoriten men säger att han gärna visar upp den för dem som är intresserade.

Enligt Ture Karlsson skall meteoriter ha ett viss samlarvärde, men han tänker för den skull inte fortsätta

leta efter sådana. Jag tror att man bara en gång i livet kan finna en

sådan, och därför är det nog ingen större idé att hoppas på flera, säger Ture Karlsson.

Ture Karlsson håller upp den meteorit, som han funnit på Virstads gårds marker. I bakgrunden den grop, som bildades av meteoritens framfart

Åke är astronomi-professorn som förvandlats till en planet

- FRÅN VÅR STOCKHOLMSREDAKTION -

Hur det känns att bli en planet kunde man ju fråga astronomi-professorn Åke Wallenquist om. Men som denne förälskade forskare, tidigare föreståndare vid Kvistabergs observatorium i Bro utanför Uppsala skickar oss vidare till asteroidspecialisten fil dr Claes-Ingvar Lagerkvist så förblir han oss svaret skyldig.

Efter pensioneringen har professor Wallenquist inställt sitt vetenskapliga kikanrikte på fördelningen i rymden av stjärnor och mörk materia, ett område, som bokstavligen talat ligger ljusår från de astronomiska hembygdsforskarna, som asteroidforskningen omfattas av.

Asteroiderna utgöres av ett otal himlakroppar eller småplaneter, som kretsar mellan Mars och Jupiter i mer eller mindre elliptiska banor utefter ekliptikan och som man alltför upptäcker nya exemplar av. En uppgift i den internationella statistiken 2 100 kända företrädesvis klotformiga rymdklumpar, som cirkulerar kring ute i den yttre rymden. Att nu professor Wallenquist hamnat här - eller föralldel hans namn - med beteckningen 2114 Wallenquist har mindre att göra med att han i detta fall själv upptäckt asteroiden ifråga om tidigare meriter inom den astronomiska forskningen. Däremot upptas han merittlista av hans jämte en amerikansk kollega gjorda upptäckten av en annan asteroid, som fått beteckningen "1980 Texcatlipoca", vilken ägde rum vid Palomarobservatoriet i Kalifornien redan 1950. Den aktuella wallenquistiska asteroiden upptäcktes däremot av dr Lagerkvist härnäst och som en hednär åt de tidigare wallenquistiska prestationerna lät han chevalereskt nog sin äldre kollega i fortsättningen hedersnåva däruppe för all framtid. Den lagerkvistiska upptäckten ägde rum vid Uppsala Southern Station Mount Stromlo, Australien. Detta observatorium är beläget på toppen av ett högt berg, varifrån man lättare kan observera tecknen från skyn än tex från Uppsala högar, varför våra svenska astronomer årligen gör utflykter till detta avlägsna land på andra sidan jordklotet.

INTE SMÅPOTATIS

2100 kända och katalogiserade småplaneter ute i den yttre rymden är ju inte småpotatis om de nu ska jämföras med mera jordnära ting. Den största i samlingen är Ceres, som har en diameter på 1 000 kilometer, som också blev den första i raden av kända steroider och upptäcktes redan 1801. Denna upptäckt gav upphov till en veritabel "planetjakt" bland astronomerna men i brist på pålitliga stjärnkartor fick man göra ett avbrott ända fram till 1840, då planetjakten tog riktig fart.

I slutet på 1800-talet kände man till 450 småplaneter, av vilka den oansenliga Eros, som sågs 1898 ansågs särskilt märklig. Denna småplanet visade sig nämligen ha en avvikande bana från de övriga genom sin starkt elliptiska bana, då den inte bara gick innanför Mars bana i en del av loppet utan även starkt närmade sig jorden. Sådana gynnsamma positioner inträffade exempelvis åren 1900-1901 och 1930-31 och har kunnat utnyttjas för bestämning av jordens avstånd till solen. En farhåga har rentav kommit till uttryck för att Eros en vacker dag skulle hamna inom jordens dragningskraft, vilket ju skulle betyda katastrof för det kära jordelivet, men risken är ändå försvinnande liten.

GREKISK MYTOLOGI

Den gamla plägseden astronomer emellan att uppkalla såväl fixstjärnor som planeter och asteroiderna efter den grekiska och romerska mytologins alla gudar och gudinnor har efter hand ställt till nya problem. Det börjar nämligen ta slut på lämpliga namngivare ur den himmelska härskaran uppe på Olympens höjder, vilket ju kan vara anledning till att man börjar orientera sig i den egna professorskadem i stället.

Pallas, Juno, Vesta, Adonis, Hermes, Appolo och fler till är namn, som redan är upptagna av de bastanta klippblock ute i rymden som vi känner till. Planeten Wallenquist har fö ett par bekanta där uppe eftersom hans landsmän Nils Viktor Emanuel Nordenmark i likhet med Knut Lundmark redan tidigare finns med i den astrala samlingen.

Att upptäcka en ny småplanet borde rimligtvis vara knepigt som att upptäcka ett nytt sandkorn bland alla andra om inte rentav värre. Sandkorn kan dock upptäckas med blotta ögat till skillnad från asteroider som kräver en särskild utrustning, stjärnkikare, specialkameror m m. Kikaren följer varje enskild stjärna i sin rörelse och om en småplanet dyker upp bland fixstjärnorna, avslöjar den sig genom kameran i form av ett streck på den himmelska bilden. Det kan vara ett mycket intressant streck.

Upptäckten av Ceres 1801 grundade sig på spekulationer, som visa-

de sig riktiga. Man trodde sig i mitten på 1700-talet kunna konstatera ett visst samband mellan de då kända åtta planeterna fram till Saturnus. Avstånden bildade nämligen ett talssystem. Om man utgick från att Saturnus låg 100 längdenheter från solen, så följde Jupiter med 52, Mars med 16, Jorden med 10, Venus med 7 samt lilla Mercurius med 4.

Den tyske matematikern Titius påvisade 1766 att dessa avståndstal kunde härledas på ett enkelt sätt. Om man skrev upp talen 3, 6, 12, 24, 48, och 96, där varje följande tal räknat från nr 2 i raden bildades genom en fördubbling av det föregående, lade till 4 till vart och ett samt lät talserien med 4, så erhöles denna talserie.

Astronomen Bode gjorde detta system allmänt bekant, varefter talserien fick namnet Bodes lag.

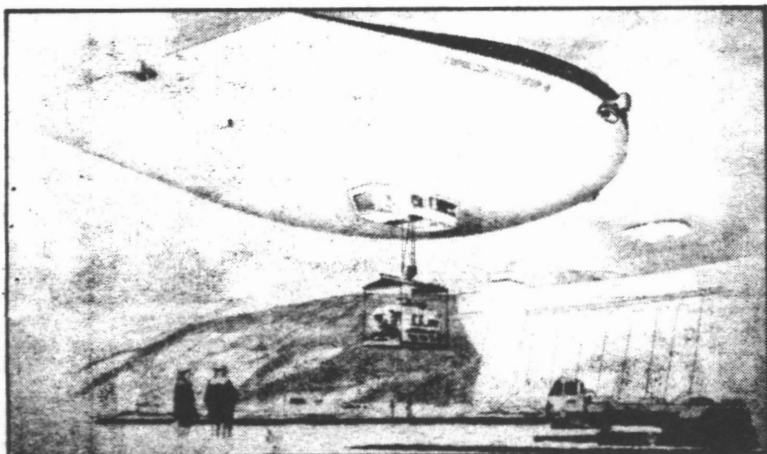
FATTADES

Men i denna märkliga talserie fattades talet 28, vilket föranledde misstanken att det mellan Mars och Jupiter måste ligga en tidigare okänd planet. Så visade sig också vara fallet. Den världsberömda matematikern Gauss gjorde uträkningen och har därför fått hela äran av att ha upptäckt Ceres tillsammans med italienaren Piazzi, som var först att få syn på planeten ifråga.

Hur dessa till sitt rätta antal ännu okända bälte av asteroider just hamnat mellan Mars och Jupiter är också en gåta. En teori att Saturnus berömda ringar en gång skulle ha tillhört en planet som exploderat och att den andra hälften av planeten ifråga skulle ha bildat den asteroidkedja som ligger mellan Mars och Jupiter har hitintills inte kunnat bekräftas. Kanske ett område för Saab att forska på i på det rymdprogram staten avser skänka medel till i stället för flygplansbyggande?

PER ARNE SÄWÉN

Britter utvecklar "tefat"

STORBRITANNIEN: På Isle of Man har man börjat arbeta på prototypen till ett tefatsliknande luftskepp.

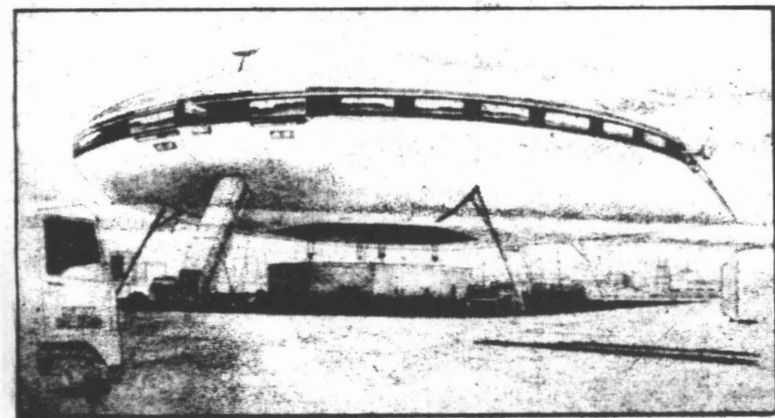
Utvecklingsarbetet sköter ett nystartat bolag. Bakom utvecklingsföretaget ligger i sin tur företaget European Ferries, ett bolag med färjetrafik på Engelska kanalen.

European Ferries har hittills satsat ca 18 miljoner kronor för utvecklingsarbetena, som är beräknade till runt 55 miljoner.

Ytterligare kapital försöker man få genom att gå ut på den engelska aktiemarknaden, och genom att myndigheterna på Isle of Man går in i projektet.

Den första fullskale-prototypen är tänkt för 60 passagerare och en medelhastighet på 160 km/timme. Biljettpiserna för en luftskeppsresa har utvecklingsbolaget beräknat till hälften av vad flygbiljetten skulle kosta.

OLGA ILLNER-PAINE

NÄSTA NATTOBS.
LÖRDAG 1/12 - 79.
VÄLKOMMEN.

Resenärer från rymden byggde våra underverk?

Egyptens pyramider som räknas till världens sju underverk kan inte ha byggts av människor. De är verk av rymdfarare som kommit till jorden från någon främmande planet. Sak samma gäller mayafolkens märkliga tempel och de mystiska stenstoderna på Påskön.

Adam kom från rymden och fann behag i Eva. Resenärer från fjärran planeter besökte våra förfäder, stannade på jorden en tid, uträttade diverse storverk och för sedan hem igen eller på nya upptäcktsfärder i rymden.

Det låter stoffigt. Bakom de fantastiska teorierna står den schweiziske författaren Erich von Däniken. Han har skrivit en lång rad böcker som gått ut i miljonupplagor. Belägg för sina teorier anser han sig ha fått efter studier av Gamla Testamentet, Vedaböckerna och andra skrifter och efter besök i Egypten, Sydamerika och orter i tredje världen.

Erich von Dänikens böcker har givits ut i ett 30-tal länder, själv åker han världen runt och håller föreläsningar.

Gudar i rymdraketer? Erich von Däniken sätter inget frågetecken men forskare gör det i ett engelskt program som sänds i TV 1 på måndagskvällen och i repris tidigt tisdag kväll. De granskar författarens teorier och kommer med vetenskapliga

En vanlig gammal mumie? Nej, ochvisaren Erich von Däniken hävdar att mannen balanserade av "gudar" från rymden

bevis och jordbundna förklaringar till forntidens underverk.

En modern profet eller en skojare och bedragare som bara vill skapa sensation och tjäna pengar? Författaren själv får tillfälle att försvara sig.

Rymdteknologi räddar vattenskadade böcker

□ Vid Stanford-universitetet i Förenta staterna har bibliotekarierna lyckats med en hittills oönskt uppgift. De har räddat böcker som blivit genomblöta med hjälp av rymdteknologi!

Först fraktades de 40 000 vattenskadade böckerna till ett frysrum där de djupfrysades för att förebygga mögelskador. De djupfrysade böckerna fördes sedan till ett rymdlabo-

atorium i Sunnyvale och placerades i ett så kallat vakuum-rum där man tidigare testat den rymdbil astronauterna använde på månen. Böckerna placerades på hyllor längs väggarna och man pumpade ut luft tills trycket motsvarade trycket på 65 000 meters höjd. Sedan uppvärmdes böckerna försiktigt. Frostens smälte och fukten drogs ur böckerna tack vare det låga lufttrycket.

Om kolmilor

Då jag var 17 år bodde jag i en rätt så ödslig trakt, men det fanns många ungdomar i min egen ålder där. En dag då vi var samlade hos en flicka, kom det dit en äldre grabb, han var kolare och 26 år. Han ville att vi skulle besöka honom nästa lördag kväll i skogskojan, han skulle vara ensam då, och ville ha sällskap.

På lördagen gick vi dit, vi hade mat och kaffe med oss. Det var mörkt och dystert i skogen, men väl framme tände vi ljus och dukade bordet. Vi tänkte stanna tills det blev ljus. Vi spelade skivor, skojade och pratade och hade trevligt.

När kl. blev halv 11 bultade det på fönstret. En flicka ropade då: "Vi öppnar inte för någon nu!" Men efter en stund bultade det mycket hårdare. Då reste sig grabben och sa: "Det är tid att se till milan". De övriga grabbarna följde honom ut.

När de kom in igen frågade vi vem som bultade. Grabben svarade då: "Det var en varning, för milan höll på att fatta eld".

Vi frågade sedan en äldre kolare om detta, och han sa att han varit med om dylikt många gånger, "men det skrämmer ingen", sa han. Och det skrämde inte oss heller, vi trodde det var någon som ville besöka oss.

-2-11.

ser, ser ej den andre, och det är nog bäst så. . . K.E.

Vem hjälpte mig?

Som tjänsteman vid ett större företag ställdes jag ofta inför att lösa för mig ibland svåra uppgifter och problem.

En gång blev det för svårt och syntes omöjligt för mig att lösa och jag ansåg mig tvungen att stanna kvar på kontoret efter arbetstidens slut för att försöka finna en lösning, men det lyckades inte för mig och jag lämnade därför kontoret och gick hem.

Jag kunde emellertid inte släppa problemet utan fortsatte men var till slut tvungen att ge upp och förstod att jag inte skulle lyckas att finna en lösning. Jag kände mig slut och misslyckad då det betydde mycket för mig om jag hade klarat av det.

Jag gick till sängs och somnade efter någon timme. På natten drömde jag och såg lösningen av problemet klart och tydligt. Jag vaknade och gick upp samt skrev ned lösningen för att sedan på kontoret kolla den. Och under alla under, det stämde!

Jag kände mig så oändligt tacksam och glad. Jag har många gånger frågat mig: Vem löste problemet åt mig? Am

Ryskt sjödjur

Även Sovjet har sin motvarighet till skottarnas Loch Nessdjur och vårt eget Storsjöodjur. En djurätande varelse med ormhuvud har nämligen siktats i en sibirisk insjö. De som sett monstret är geologer, jägare och sibiriska infödingar. Sjön, där sjöormen håller till, heter Labinkir och ligger 250 kilometer söder om ett guldgruveläger i sovjetrepubliken Jakutien.

Viktiga rymd-data försvann i det blå...

MOUNTAIN VIEW (TT-DPA). Ett pinsamt misstag av den amerikanska rymdflygstyrelsen NASA gjorde att viktiga informationer om Saturnus-månen Titan försvann i världsrymden i måndags.

Rymdsonden Pioneer II skickade i väg uppgifterna men NASA hade glömt att informera Sovjet i tid. Signalerna från Pioneer blandades därför med signaler från sovjetiska satelliter.

— Det är så många här som arbetar med dessa känsliga problem, urskuldade sig en generad och lägmäld NASA- talesman i går.

Vetenskapsmännen i Mountain View fick bara in bres i stället för viktiga data som skulle kunna avslöja om det fanns organiskt liv på Titan.

Nu kan de få information om Titan tidigast i november nästa år när en annan amerikansk rymdfarkost passerar Saturnus.

NESSIE EN ELEFANT?

LONDON (TT-AFP)

Två amerikanska forskare tror sig vara Nessie, sjöodjuret i Loch Ness i Skottland, på spåren. Enligt Dennis Power och Donald Johnson kan det gåckande monstret visa sig vara inget annat än en — elefant.

Power och Johnson har publicerat sin teori i senaste numret av den brittiska tidskriften New Scientist. De framhåller att en elefant år 1856 trillade av en båt utanför skotska kusten. Det kan inte anses helt uteslutet att den lyckades ta sig in till stranden för att sedan simma ut igen i Loch Ness-sjön.

Som stöd för sin teori anför forskarna att det första fotografiet av Nessie, taget 1934, är mycket likt ett blott 19 år gammalt foto från Sri Lanka där en elefant simmar under vattnet med bara snabeltoppen stickande upp över ytan.

Keplers lagar. J Kepler, 1571–1630, arbetade i början av 1600-talet fram tre lagar, som beskrev planeternas rörelser:

- Varje planet rör sig i en ellipsformad bana med solen i en av banans brännpunkter.
- En rät linje, som binder samman planeten med solen, far över lika stora ytor på lika långa tider när planeten rör sig i sin omlopps bana.
- Planeternas omloppstid i kvadrat förhåller sig till varandra som deras medelavstånd från solen i kubik.

EFTER APOLLO

Det var en förunderlig sommarkväll för lite drygt tio år sedan; en alldeles speciell kväll, och som tecken på det var vådrets makter nådiga och drog undan molnmassorna från himlavalvet så att Månen blev synlig. Det var en kväll en hel värld vände sina blickar mot vår tvillingplanetlika drabant. Det var kvällen och natten då den första landningen med en bemannad rymdfarkost skulle genomföras och de första människorna vandra omkring på dess döda, dammiga yta. USA förundrade en hel värld med denna massiva tekniska demonstration.

Det var ett sådant där tillfälle när nog alla kan dra sig till minnes vad man var sysselsatt med just då. Själv satt jag med min familj i spänd väntan i ett torp vid ostkusten. Hela kvällen och natten snurrade bandspelaren. Det var ingen som tänkte på att sova. Proceduren uppe på Månen drog ut på tiden. Först framåt småtimmarna öppnades luftslussen, tv-sändningen började liksom den absolut första månvandringen. Det var egendomligt att se astronauternas förehavanden på tv-rutan och samtidigt den blekvida månskivan högt över fönstret utanför fönsterglasat.

Apollo 11, som föregåtts av nummer 8,9 och 10, blev en triumfexpedition som i rask takt följdes av Apollo 12, Apollo 13, som snarare slutat i en katastrof, nummer 14,15 och 16, som bl a utförde omfattande seismiska experiment och tester med den första mån bilen. USA:s förändrade politiska läge, kritik mot det mastodontlika rymdprojektet, gjorde att den amerikanska rymdflygstyrelsens budget skars ner mycket kraftigt. Därmed skrotades Apollo 17,18 och 19.

Viking 1 och 2 och Pioneer, med färder till mars respektive solsystemets yttre jätteplaneter samt en lyckad Venus-expedition, det är i huvudsak USA:s civila rymdsatsning, förutom den månganvändbara Rymdskytteln, efter Apollos dagar.

Kanske lite i skym undan har Sovjetunionen under tiden de senaste tio åren ägnat sig åt allt djärvare rymdfärder med kosmonauter ombord på rymdskepp som är förstadiet till framtidens rymdstationer i jordomlopp. Frågan är faktiskt om inte Sovjet härigenom blivit den nya supermakten inom den civila rymdfarten USA:s ärofyllda förgångna till trots. En röd stjärna har tänts...

EFTER APOLLO - STAGNATION

Drömmen om att placera en amerikan på månen innan en kosmonaut tagit det symboliskt viktiga steget ner dit kostade över 100 miljarder kronor att förverkliga. Det var en ledstjärna för det amerikanska folket, ett spektakulärt slutmål för rymdsatsningen som sattes upp för att bevisa nationens överlägsenhet. Det var ett sätt för USA att återta ledningen efter Sovjets förnedrande första rymdskott, en strävan helt i samklang med nationens ideologi om att det bara är en vinnare som

räknas, inte den som kommer på andra plats.

Det var 1961 som president John F Kennedy ställde upp målet att före utgången av årtiondet ha placerat en amerikan på månen. Han fick ett enormt stöd. Det gällde att klippa till Sovjet ordentligt, och tack vare rymdtekniken också passa på att höja sig över dem i fråga om mer alldaglig teknik och vetenskap. Porten mot stjärnorna, ja universum skulle slås upp - därför fick det kosta.

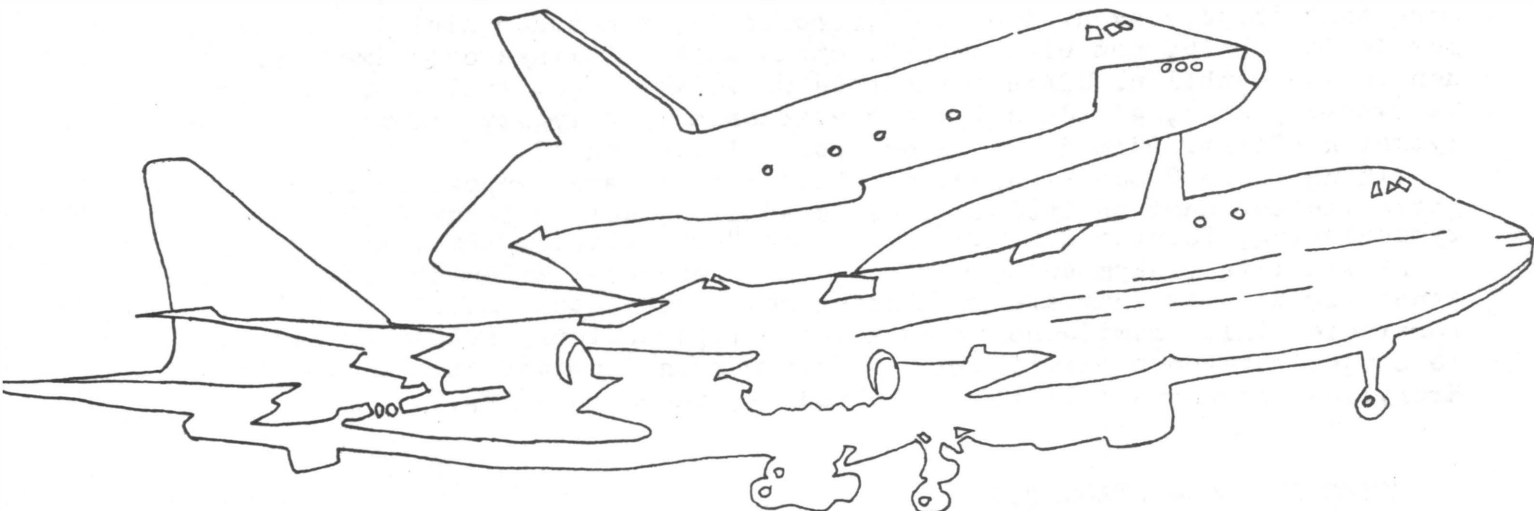
Men saker och ting förändrades. Skotten föll i Dallas. Vietnamkriget började engagera USA allt hårdare, det blev krigsdemonstrationer, raskravaller och en motkultur av hippies växte fram. Intresset för månfärderna började att dala. Tre amerikanska astronauter, som i kommandomodulen på toppen av en Saturnus V-raket övade startproceduren, omkom vid en häftig brand. Fyra månader senare omkom en kosmonaut när hans landningskapsel störtade till Jorden utan att fallskärmarna vecklades ut. Rymdkapplöpningen tycktes med ens kräva ett mycket högt pris. Man började fråga sig om det var värt det.

Det belv dock en månlandning innan 60-talet löpt ut och president Richard M Nixon triumferade. Aldrin och Armstrong vandrade som de första människorna omkring på månytan, fotograferade, tog hem prover, gjorde vetenskapliga experiment och skickade tv-bilder till en förundrad värld, men kritikerna vågade fortfarande fråga om det var värt drygt 100 miljarder kronor. Sovjet gjorde samtidigt månlandningar med robotar som fungerade fint och grävde upp prover. Kanske borde man istället satsa på de betydligt billigare automatrymskotten, som såg ut att kunna uträtta en hel del?

SKROTADES

NASA ville i lugn och ro med ytterligare åtta rymdskott utforska den främmande himlakroppen. Det skulle allt som allt kosta knappt 25 miljarder kronor till. Apollo 12 blev en stor framgång - Apollo 13 ett lika stort fiasko som sänar kostat tre astronauter livet. En felaktig syretank exploderade vid början av ditfärden och det betecknas som ett under att färden kunde avslutas lyckligt och väl.

Detta var den direkta anledningen till att Apollo 17, 18 och 19 skrotades, men USA:s allt större problem i Vietnam spelade säkert också in. Man var plötsligt heller inte så värst intresserade av att fullfölja den massiva rymdsatsningen, och budgeten skars ner kraftigt. Sky Lab 2-färden blev inte av och rymdstationen finns nu idag att beskåda på ett rymdmuseum i Washington DC. Rymdfärjan, ett smått fantastiskt rymdtransportsystem, skars ner till nästan oigenkänlighet. Vad som skulle ha blivit en obegränsat återanvändbar rymdfärja har nu blivit en bara delvis återanvändbar rymdfarkost med begränsad kapacitet och sämre prestanda. Den

har fö åter drabbats av förseningar och starten för provuppskjutningar under allt mer autentiska förhållanden som hade utsatts till september i år har framflyttats till våren nästa år. Man har problem med värmeskölden och motorerna.

Budgetnedskärningen innebar också att alla planer på en bemannad månbas sköts på framtiden, och likaså tankarna på att försöka landsätta människor på Mars. Sammantaget gör allt detta att det amerikanska rymdprogrammet hamnat i ett ytterst be-

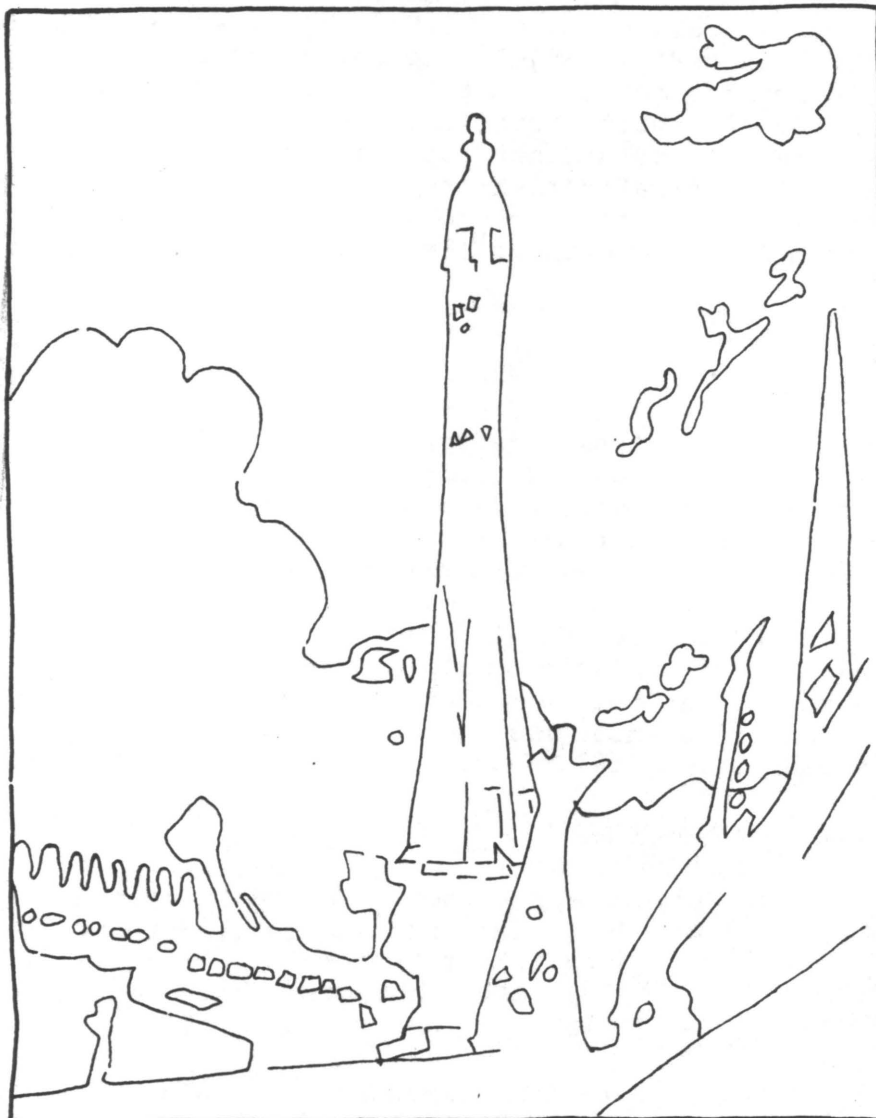
svärligt läge i jämförelse med det sovjetiska.

FÖRÄNDRING PÅ GÅNG

Tack vare all kunskap vi fått av Apollo och Sky Lab-projekten vet vi nu att våra livsförhållanden här på Jorden kan komma att påverkas positivt om vi utvidgar vårt livsrum till att också omfatta rymden. En förändring är på gång, anser bedömare, när det gäller USA:s intresse för rymdfart, och det kan resultera i långt större investeringar i rymdteknik än tidigare och det gynnar både inflationsnivån och arbetslösheten.

Trots allt går det inte att komma undan att rymdprogrammets verkliga stötesten idag är ett ointresse hos allmänheten; ett växande tvivel på att något gott kan komma ut från miljardinvesteringar i ett rymdprogram som tyvärr har en allt för stor militär inriktning. Star War's-filmens vapenarsenaler byggs och provas ut idag i rymden, främst av Sovjet anser man i väst, men USA gör ingen hemlighet av att man inte ligger speciellt långt efter i laser- och elektronvapenkapplöpningen. Mer än någonsin handlar rymdfarten om strategiska överväganden och i jämförelse verkar de civila projekten blygsamma.

Visserligen störtade Sky Lab sydväst om Australien i mitten av juli utan att någon person eller nämndvärd egendom kom till skada, men det var ändå ett pinsamt och smått genant äventyr för NASA och därmed USA. Man kan nu hoppas att detta blev en väckarklocka och att den civila rymdfarten ges bättre utvecklingsmöjligheter än hittills inte så mycket för att USA bör börja hävda sig igen utan därför att rymdtekniken i längden rymmer lösningen på många av Jordens allvarliga problem av idag, speciellt energisituationen.

RED STAR

Kanske lite i skym undan har Sovjetunionen sakta men säkert vuxit ut till en första klassens rymdnation, numera så berikad med erfarenheter att man allvarligt kommit att hota USA:s sedan ett årtionde tillbaka mer eller mindre självklara status som rymd-

nation nummer ett. Det finns tre förklaringar till Sovjets enorma ansträngningar att utforska rymden och människans möjligheter att överleva där i konstgjorda miljöer: Man menar att en långt framskriden rymdforskning indikerar och ger nationen en förstärkt superstatus, en kolonialisering av rymden ses som ett naturligt utvecklingssteg i ett marxistiskt samhälle och rymdforskningens framgångar ger naturligtvis nationens ledare en icke obetydlig tillfredsställelse.

Sovjets verkligt stora kliv ut i rymden är inte avlägset. De första riktiga rymdstationerna kan komma att byggas och befolkas så snart som i mitten av 80-talet. Därför är den första rymdkolonialisatören i ordets rätta bemärkelse redan en vuxen människa.

UTPOSTER I RYMDEN

Det är de nuvarande i stort framgångsrika försöken med Salyut-färder som skall bana vägen för de framtida kolonialiseringssinitiativen. Permanenta utposter i rymden kommer periodvis att få sina besättningar utbyta mot utvilade kosmonauter uppflugna från Jorden, och från det ögonblicket kanske människan för alltid kommer att leva i rymden?

Framgångarna med Salyut har gjort de annars ganska hemlighetsfulla ryssarna till stolta föreläggare av information om rymden och färderna. Efter år av förnedring har man efter mycket omsorgsfulla förberedelser nått en anmärkningsvärd kompetens, speciellt inom området där man forskar kring hur människan påverkas av rymdens noll-gravitation; en grundsten i det framtida rymdprogrammet. USA har inte tagit upp en "tävling" utan nöjt sig med erfarenheterna från de långa vistelserna ombord på Sky Lab. Sovjets filosofi är enkel: "Permanent bebodda rymdstationer med utbytbara besättningar kommer att bli mänsklighetens väg ut i universum" förklarade ingen mindre än Leonid Brezhnev för något år sedan. Rymdstationerna kommer ingalunda att markera slutpunkten i utforskandet av rymden, de skall istället bli "stenar att kliva på" på Sovjets väg mot än större mål: Månen, Mars och byggnationen av industrier och solkraftstationer i jordomlopp.

De rymdteknologiska framstegen rör bla robotstyrda tankrymdskepp, livsuppehållande system, konstgjord graviditet, rymdstationer uppbyggda av flera sammankopplade rymdskepp och möjligen också kärnkraftsdrivna skyttelfärjor. Man ligger också långt framme när det gäller stora sk booster rockets, ämnade att föra upp tung materiel, och även här gäller mitten av 80-talet som riktpunkt för när de kan börja genomgå praktiska tester.

SALYUT ÅTTA GÅNGER

För att driva på utvecklingen av permanent bebodda rymdstationer delade man upp rymdforskningen i två områden. Inom ett koncentrerade man sig på rymdvetenskap och medicinska aspekter. Inom det andra specialiserade man sig på observationer av Jorden, rymdbaserade industriella processer och stationernas militära betydelse. Salyutskepp med varierande uppdrag och mängd kosmonauter sköts upp varje år.

Ett skepp av standardmodell väger 20 ton och är 12 meter långt och består av en serie på tre ihopfogade cylindrar. Den smalaste änden har en dockningsport för att kunna ta emot skyttelskepp samt en luftsluss som används när kosmonauterna ger sig ut på rymdpromenader. Den grova änden har en reservdockningsport och kraftiga raketutblås. Solcellspaneler stick likt vingar ut från den mellersta cylindern.

Den här grundmodellen av skeppet har skickats upp åtta gånger sedan 1971 men har vid ett flertal tillfällen dockat med andra sovjetiska personal- eller förnödenhetsskepp. Modifierade segment av Salyutskepp kommer i fortsättningen att skickas upp separat och fogas samman så att de bildar ännu större rymdskepp - de första rymdstationerna. Specialutrustade Salyutskepp kommer att skjutas till en omloppsbana runt månen av kärnraketer och möjliggöra Sovjets första bemannade månlandning. En sådan här avancerad kommandosektion kan möjligen bli den viktigaste länken i en interplanetarisk bemannad rymdsond 1989.

De här ansträngningarna finns inte enbart på teknikernas ritbord utan sägs

vara djupt förankrade i hjärtat av det sovjetiska samhället. Jämfört med USA satsar man hela fem gånger så mycket pengar, men liksom där trycker även mer vardagliga och inte föraktliga problem på med en dålig tillgång på förbrukningsvaror, fetslagna skördar mm.

Visst kan man misstänka att sådana här planer bara är ren propaganda som inte skiljer sig så mycket från andra fantasifulla förutsägelser om produktionen, men att se planerna enbart som det vore att glömma den ambitiösa rymdsatsningen under ett flertal år. Ett bra sätt att belysa denna är att jämföra med vad USA har uppnått, exempelvis när det gäller vattenåtervinningstekniken i ett slutet system. I NASA:s Johnson Space Center i Houston bedriver forskarna utvecklingen av förprototyper - ryssarna däremot har praktiskt testat sådan utrustning ombord på Salyut sedan 1974 och det inte utan framgångar! Ett annat utvecklingsområde, också menat att användas vid längre färder, rör den sk pseudogravitationen, en konstgjord gravitation som skapas när ett rymdskepp spinner runt sin egen axel. I tester nära Moskva har människor levt flera veckor i kapslar fastgjorda längst ut på gigantiska, svängande armar, och försöktsdjur har fått pröva på pseudograviditet ute i rymden, som kan bli helt avgörande vid längre rymdvistelser då annars en urkalkning av benstommen kan ställa till problem. USA bedriver ingen forskning på detta området men har fått lov att skicka med små experimentpaket vid de årliga sovjetiska uppskjutningarna!

ETT TIDSSCHEMA

Det finns naturligtvis ännu frågetecken när det gäller den sovjetiska utvecklingen av rymdtekniken. Ett gäller tidsschemat. Moskva publicerar inte uppskjutningstider i förväg helt enkelt för att undvika förnedringen om raketskotten skulle misslyckas, men en principiell tidsplan har dragits upp.

Efter det att två kosmonauter förra året tillbringat 140 dagar ombord i ett Salyutskepp släppte en nationell nyhetsbyrå följande meddelande: "... Det sovjetiska rymdprogrammet innebär under 80-talet att större rymdstationer skall byggas med en förväntad livslängd med upp till fem år och med möjlighet att samtidigt hysa mellan 12 och 24 kosmonauter... Under 90-talet ser sovjetiska vetenskapsmän fram mot att bygga stationer som kan hysa så många som 120 ombordvarande..."

Källor: Expressen 15 juli -79
OMNI maj -79

Hundratals förskräckta människor då UFO:s svävade över Memphis

Fyra glänsande, UFOs svävade över Memphis, Tenn., i perfekt gruppering, då en gäckad trafikledare sände en polishelikopter att undersöka fenomenet, samtidigt som andra kontrollanter studerade det mystiska mönstret på radar.

Det lysande skådespelet, som sågs av hundratals uppskrämda människor, rapporterades först kl. 19.57 den 18 april.

- Det verkade besynnerligt jag vet verkligen inte vad det var, erindrar sig Robert Ingram, chefassistent vid kontrolltornet på Memphis internationella flygplats. - Det var någonting som rörde sig där ute. Hundratals människor såg det.

När kontrolltornet översvärmades av telefonsamtal från ängsliga människor som bodde i området, vilka rapporterade om 'glänsande', klart, rött ljus, som befann sig stillastående i luften, gick Ingram ut för att se fenomenet själv.

- Jag gick ut och tittade och där fanns verkligen fyra röda ljus i gruppering. De såg ut att vara 100-120 meter höga och befann sig ca 15 km från flygplatsen, de såg ut att sväva, säger han.

- Jag är övertygad om att det inte var något flygplan vi känner till. Jag skulle tro att det var UFOs. Jag har aldrig sett något liknande. Det såg främmande ut. Det är första gången jag sett något så glänsande och alltsammans verkar oförklarligt.

Ingram gick tillbaka in i kontrolltornet och betraktade de fyra främmande, stillastående ljusen på en radarskärm. Sedan beordrade han en polishelikopter i närheten att undersöka fenomenet.

- Det var mycket skrämmande och vi blev gäckade, tillstod polishelikopterns andrepilot, patrullman Owen Yarbrough. - Där syntes fyra runda, röda ljus i en rektangel, som lyste mycket starkt. Det verkade inte som om de rörde sig, men det måste de ha gjort, eftersom de höll samma avstånd till oss hela tiden. Det var spökligt. Jag har aldrig sett något liknande förut, tillägger han.

- När polishelikoptern höjde sig och riktade sina starka strålkastare direkt mot föremålen började de klara röda ljusen att försvinna.

- Vi cirklade till höger under dem, erindrar sig Yarbrough. - Vi kunde se ljusen hela tiden. Efter en stund slocknade ett ljus. Två eller tre minuter senare slocknade ytterligare två ljus. Därefter slocknade även det sista. Det var skrämmande. Jag tror att vi kanske skadade någonting.

- Ljusen slocknade precis som när en glödlampa släcks, erindrar sig piloten patrullman Ron Houston. - Jag kan inte förklara vad jag sett.

Överväldigade iakttagare stirrade på skådespelet med de glänsande röda ljusen. Stu Piersson, uppskattad pilot och navigatör, såg ett klart UFO.

- Jag betraktade det i 10 minuter och det rörde

sig inte, berättar han för The Enquirer. - Jag har aldrig sett något liknande förut.

- Anne Wedgés uppmärksamhet var fäst på alla fyra ljusen. - Vi betraktade ljusen omkring 15-20 minuter, säger hon. - Vi såg också helikoptern, men den kom aldrig i närheten av ljusen. De flammande UFO - ljusen var tio gånger så starka som helikopterns ljus. Jag har aldrig sett så starka ljus på himlen, säger hon.

Dr. Carl Sebelius kom just från ett sammanträde. - Det var en otrolig upplevelse, erindrar han sig.

- Vad jag såg var ett lysande starkt rött ljus, som var fullständigt stillastående. Efter en stund gick det rakt upp och försvann.

Ingram berättar att det inte fanns några plan i luften vid den tidpunkten och James Wright, chef för kontrolltornet vid flygplatsen försäkrar att 'väderlekstjänsten' inte ansluter någon typ av ljus till sina väderballonger.

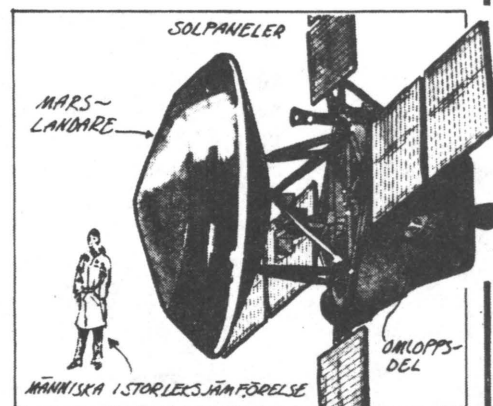
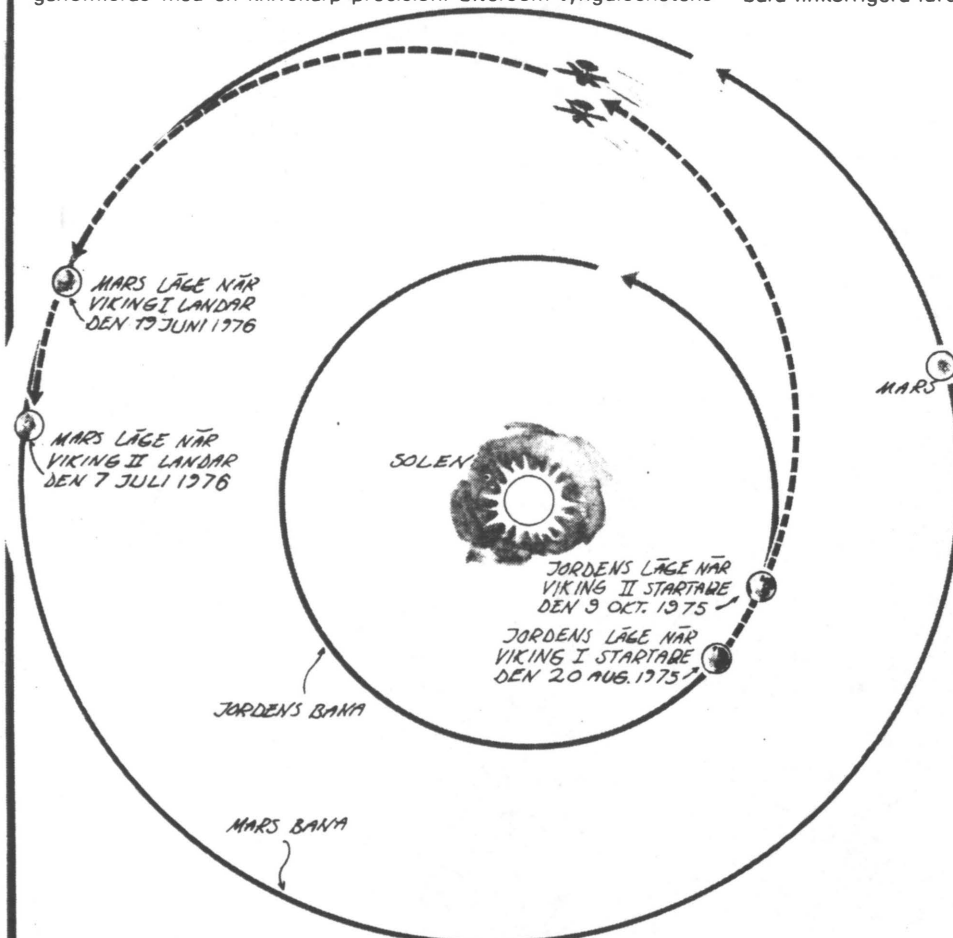
Källa: National Enquirer 10 juli 1979
Översättning: Marianne Anlerud

Rymd- navigering på hög nivå!

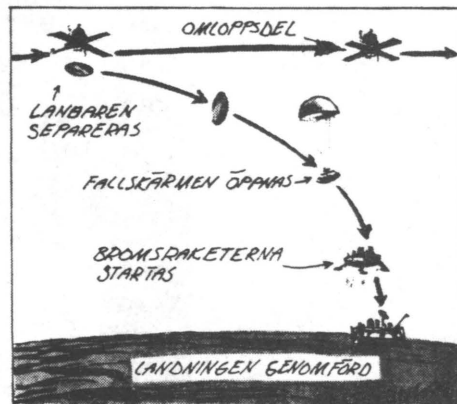
Från jorden till Mars är det som närmast 58 miljoner km. Men Viking måste flyga 815 miljoner km för att nå sitt mål.

Förna tiders upptäcktsresande kryssade på haven med ledning av kompassen och primitiva kartor. I dag navigerar människan i rymden med hjälp av datateknikens senaste rön. En färd till Mars måste genomföras med en knivskarp precision. Eftersom tyngdlöshetens

lag råder i världsrymden bestäms kursen i huvudsak redan i uppskjutningen. Väl på väg är man fångad i det osynliga nät av gravitationskrafter som existerar mellan solen och planeterna. Nu kan man bara finkorrigera färdens med skeppets raketmunstycken.

De båda Vikingfarkosterna är identiskt lika. De består av en omloppsdel och en landningsdel, som ligger passiv och "sover" praktiskt taget hela färdens till Mars.

En rymdkarta som visar de obemannade amerikanska Vikingskeppens färdplan. Skissen är ett typiskt exempel på en route till Mars. En kortare och snabbare färd, som skulle gått mer direkt mellan de två planeterna, skulle krävt betydligt större energimängder än dem man nu använde vid uppskjutningen. De utsatta datumen visar planeternas läge vid starten, samt hur långt de hunnit när Vikingskeppen när fram till Mars.

Väl framme vid Mars rekognoserar omloppsdelen landningsplatsen. Landningsdelen släpps ner. En bromsfallskärm tar den första stöten. Viking kan sedan landa mjukt med hjälp av sina tre bromsraketer.

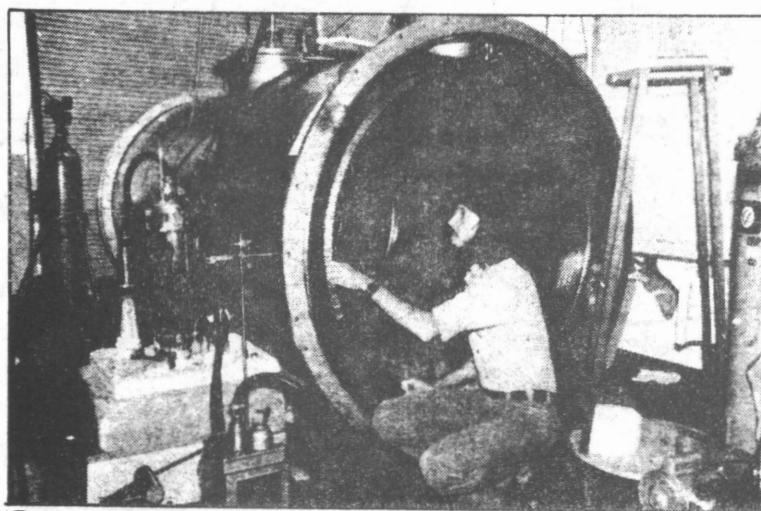
Himmelsparaply

4/12

Visst har ni någon gång tittat upp mot stjärnhimlen och undrat vad den eller den stjärnan kunnat heta? Så var det också med Gerald Sharp i West Horsley, England, men han nöjde sig inte med att bara undra. Tillsammans med sin son, som är astronom, funderade han ut ett sätt att utan större ansträngning kunna känna igen de olika stjärnorna. Han överförde stjärnhimlen till ett genomskinligt paraply och har nu bara att rikta in skaftet mot polstjärnan. Sedan kan han enkelt och smärtfritt avläsa namnen på de mera lysande stjärnorna. Paraplyet kommer snart att finnas i handen, då i en upplaga för norra och en för södra stjärnhimlen.

ny teknik • teknisk tidskrift nr 35:1979

Superantenn

Detta är inte en del av någon rörledning utan en antenn. Antennen har konstruerats av australiensiska astronomer och tekniker. Den skall användas för att upptäcka gravitationsvågor från supernova-explosioner i de närmaste 2 000 galaxerna.